

Sanal Gerçeklik (Turistik yerlerin sanal ortama taşınması)

Kültürel mirasımız doğal ve/veya yapay nedenlerle yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu miras daha önce belirtilen uygulamaların bu alana çekilmesi ile tamamen olmasa bile koruma altına alınabilir. Bu konuda çalışmalara tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de başlatılmıştır. Ör.: Topkapı Sarayı Müzesi (Video ve CD çalışmaları), Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi (Video, CD ve Veri Tabanı çalışmaları).

Ayrıca konferansla ilgili etkinlikler çerçevesinde İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı ve Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Okulu ile yapılan işbirliği sonucu, 28 Haziran’da “Darül Elhan’dan 2000’e” adlı bir konser ve gösteri tertiplenmiş ve 26 Haziran 1 Temmuz tarihleri arasında B.Ü.’de “Teknoloji ve Sanat” başlığı altında bir sergi düzenlenmiştir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, toplantı ortak mirasın sürdürülebilirliği gelişim ve korunmasında, evrensel normlar dikkate alınarak neler yapılabilir irdelerken faydalanılabilecek ortak projeler ve fonlara dikkat çekilmiş, AB çerçevesindeki şehirlerarası uyum ve standardizasyon hamleleri dile getirilmiş ve de kültür turizm ürününün gelişiminde ön görülen yerel ve özgün halkların katılımı ve projelerde aktif (özellikle eko turizm’de) rol almalarındaki başarılı örnekleri Meksika ve Kanada özgün halklarınca katılımcılara tanıtılmış ve tarihi mirasın gelişimi ve korunmasındaki teknolojik hamlelerde AB’deki ülkelerin tarihi

miras koruma merkez direktörlerince örnekleri ve örgüt yapıları ile sunulmuştur. Konum pazarlamasındaki teknoloji kullanımı kuramsal ağırlıklı tartışmaya açılırken İsraili sektör mensubu Yoni Shapira’nın “Tour phonet” uygulamalı vaka sunumu, tüketicinin bilgi aktarımı ile bilgilenerken, yönünü ve gezi programını kolayca nasıl yapabileceğini göstermiştir.

Konferanstaki tartışmaların sonucu:

- Kültürel Mirasın Yönetimi Sertifika Programı geliştirilmesi
- Sanal müzelerin geliştirilmesine yönelmesi
- Kültürel turizm ürününün gelişiminde yöre halkı ve özgün halkların katkılarının sağlanması

gibi bazı gereksinimleri ortaya konulmuştur.

Konferans tebliğleri ve CD’si için Birgül Egeli ve Meral Korzay’a başvurabilirsiniz.

Gönderilme tarihi:
Kabul

: Ağustos 2000
: Eylül 2000

Prof. Dr. Meral Korzay, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Boğaziçi Üniversitesi, Hisar Kampüsü P.K.2 Bebek 80815 İSTANBUL
E-mail : korzay@boun.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Birgül Egeli, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, Boğaziçi Üniversitesi, Hisar Kampüsü P.K.2, Bebek 80815 İstanbul
E-mail : egeli@boun.edu.tr

1. Ulusal Türkiye Turizmi Sempozyumu’nun Ardından..

Murat AZALTUN

Anadolu Üniversitesi

Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu

1. Ulusal Türkiye Turizmi Sempozyumu, Türkiye Turizm Araştırma Enstitüsü tarafından Dokuz Çeşmeler Kampüsündeki konferans salonunda 2-3 Kasım tarihlerinde gerçekleştirildi. Türkiye Turizm Araştırma Enstitüsü’nce organize edilen ilk sempozyuma ilgi yoğundu. Türkiye’nin değişik illerinde bulunan 13 Üniversitenin öğretim üye ve görevlileri ile birlikte Turizm Bakanlığı, sektör ve sektöre yön veren örgütlerin temsilcileri programda yer alan bir panel ve beş oturumda görüş ve araştırma sonuçlarını tartışma fırsatı buldular. Öğrenciler ve 6 farklı üniversiteden dinleyici olarak gelenlerle sempozyumdaki kayıtlı katılımcı sayısı 397 olarak gerçekleşti.

Sempozyum ile ilgili değerlendirmelere geçmeden önce, sempozyumun organizasyonunu başarılı bir şekilde gerçekleştiren Türkiye Turizm Geliştirme Enstitüsü hakkında kısa bir bilgi vermek yerinde olacaktır: Türkiye Turizm Araştırma Enstitüsü, BİL-SİT Uluslararası Eğitim Kurumu Yönetim Kurulu’nun 3 Ocak 2000 tarih ve 12 sayılı kararı ile kurulmuştur. Yönetim Kurulu Başkanlığını Prof. Dr. Alp Timur, İcra Kurulu Başkanlığını Prof. Dr. Cem Alpar, Akademik Kurul Başkanlığını Prof. Dr. Necdet Hacıoğlu, Danışma Kurulu Koordinatörlüğünü Turgut Gür, Dış İlişkiler Koordinatörlüğünü Dr. İbrahim Birkan, Genel Sekreterliğini Yeşim Tanık yapmaktadırlar.

dır. Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alp Timur'a göre Enstitünün temel amacı; Türkiye'de turizmin gelişimini sağlayacak ve rekabet gücünü artıracak etkin politikaların uygulanmasına katkıda bulunmak, turizm ekonomisi, politikası, işletmeciliği ve eğitimi alanlarında bilimsel araştırmalar yapmak, araştırmaları teşvik etmek, yayınları desteklemek, kongre, seminer, panel ve sempozyumlarla bilimsel tartışma ortamı yaratmak, dünya turizmindeki gelişmeleri izleyerek Türkiye turizminin dünya turizmine entegrasyonunu sağlayacak alternatif politikaları üretmektir. Enstitü daha bir yaşını doldurmamasına rağmen üye sayısı 93'e ulaşmıştır.

Sempozyumun birinci günü olan 2 Kasım 2000 Perşembe sabahı gerçekleştirilen "Sektörel Yaklaşım" isimli panelin başkanlığını Prof. Dr. Alp Timur yapmıştır. TUGEV Başkanı Dr. Özen Dalli, TURSAB Yönetim Kurulu üyesi Rıza Epikmen, TYD Yönetim ve İcra Kurulu üyesi Turgut Gür ve İber Oteller Genel Müdürü Oliver Thiele panelist olarak Türk turizm sektörünü değerlendiren birer konuşma yaptılar ve konukların sorularını yanıtladılar. Öğleden sonraki "Dünya Turizmindeki Gelişme Eğilimleri ve Türkiye" isimli birinci oturumun başkanlığını Prof. Dr. Saime Oral yapmıştır. Birinci oturumda Akdeniz Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ahmet Aktaş "Turizmde Yeni Stratejiler", Balıkesir Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Önder Met "21. Yüzyılda Küresel Otel Endüstrisi", Yrd. Doç. Dr. Cevdet Avcıkurt "Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Türk Turizminin Öncelikleri" ve Anadolu Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Murat Azaltun "Turistik Ürün Çeşitlerinin Pazarlanmasında Web Sitelerinin Kullanımının Analizi" başlıklarını taşıyan bildirimlerini sundular. Başkanlığını Prof. Dr. Nüzhet Kahraman'ın yaptığı "Türkiye'nin Turistik Arz Potansiyeli ve Kapasitesi" isimli ikinci oturumda Turizm Bakanlığı'ndan Prof. Dr. Halil Özkan "Türkiye'nin Turistik Arz Potansiyeli ve Kapasitesi", Gazi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Emine Orhaner ve Doç. Dr. Azize Tunç "Türkiye'nin Turistik Arz Kapasitesi", Akdeniz Üniversitesi'nden Prof. Dr. Tuncay Neyişçi "Eko Turizm Bakış Açısıyla Türk Turizminin Değerlendirilmesi", Başkent Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Zeliha Eser "GAP Bölgesi Turizm Sektörünün Mevcut Durumu ve Yapısal Analizi" ve Balıkesir Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Yusuf Aymanlı "Kongre Turizmi Açısından Türkiye'nin Arz İmkanlarının İncelenmesi" başlıklı tebliğlerini sundular.

3 Kasım 2000 Cuma sabahı "Türkiye'nin Turizm Talebi" isimli üçüncü oturum ile "Türkiye'de Turizm Politikaları" isimli dördüncü oturum gerçekleştiril-

di. Prof. Dr. Koray Başol'un başkanlığını yaptığı üçüncü oturuma; İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Nüzhet Kahraman "Türkiye'nin Yerli ve Yabancı Turizm Talebindeki Gelişmelerin Değerlendirilmesi", Pamukkale Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Nuray Özdiçiner "Türkiye'ye Gelen Turist Profiliindeki Değişmeler", Mersin Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Kemal Birdir ve Yrd. Doç. Dr. Celil Çakıcı "Türkiye'ye Gelen Turistlerin Tekrar Geri Gelme ve Gelmeme Eğilimlerinin Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi", Kocaeli Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Mehmet Sarıışık ve Öğr. Grv. Şevki Ulema "İç Turizm Katılımcılarının Turistik Harcama Davranışlarının Analizi" başlıklarını taşıyan bildirimlerle katıldılar. Prof. Dr. Öcal Usta'nın başkanlığını yaptığı dördüncü oturumda ise Erciyes Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. İbrahim İlhan "Bir Turizm Politikası Olarak Planlı Gelişimin Uygulanabilirliği", Balıkesir Üniversitesi'nden Öğr. Grv. Filiz Çevik "Türkiye'de Konaklama İşletmelerine Verilen Çam ve Plajlara Verilen Mavi Bayrak Ödüllerinin Sürdürülebilir Turizm Politikasının Saptanmasındaki Etkinliğinin Değerlendirilmesi", Ankara Üniversitesi'nden Öğr. Grv. Nihat Demirtaş "Üçüncü Yaş Turizminin Termal Turizme Yönlendirilmesi", Balıkesir Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Ayhan Gökdeniz, Yrd. Doç. Dr. Oya Temiz Seymen ve Yrd. Doç. Dr. Tamer Polat "Konaklama İşletmelerinde Uygulanan Her Şey Dahil Kapsamlı Turların Bölgesel Turizm Talebi Üzerindeki Etkileri ve Bir Uygulama" başlıklı bildirimlerini sundular. Öğleden sonra yapılan beşinci ve son oturum Prof. Dr. Orhan İçöz başkanlığında yapıldı. Bu oturumda Akdeniz Üniversitesi'nden Prof. Dr. Hasan Tekeli ve Öğr. Grv. Ebru Tarcan "Küresel Eğilimler Ülkemizin Turizm Pazarlamasını Olumsuz Etkilemektedir", Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Tuncer Kızıloğlu "Türkiye Turizminin Dünya Turizmine Entegrasyonunda Turizm Pazarlaması Sorunları ve Çözüm Yolları", Selçuk Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Şakir Berber ve Öğr. Grv. Şafak Ünüvar "Dünya Turizminde Gelişme Eğilimleri İçerisinde Kültür Turizminin Yeri: Konya İli Örneği" başlıklı bildirimlerini sundular.

Kapanış konuşmasını yapan Enstitü Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alp Timur, Enstitü Genel Sekreteri Yeşim Tanık ve çeşitli katılımcıların görüşleri de alınarak sempozyumun gerek hazırlanışı gerekse gerçekleştirilişi ile ilgili aşağıdaki tespitler yapılabilir:

- Sempozyum zamanı ve günleri iyi seçilmiştir.
- Sempozyum turizme gönül vermiş turizm camiasının fertlerinin tanışmalarını ve fikir alışveri-

şinde bulunmalarını sağlamıştır. Katılımcılar, bu organizasyonda emeği geçenlere şükran duygularını ifade etmektedirler.

- Sempozyum haberleri üniversite rektörlüklerine iletilmesine rağmen bunlar ilgili yerlere gerektiği gibi ulaştırılmamıştır. Bundan sonra toplantı haberleri olabildiğince ilgili adreslere doğrudan gönderilecektir.

- Sempozyum kitapçığı sempozyum öncesi basılmış, fakat içinde bazı eksik ve hataların var olduğu tespit edilmiştir. Bu da bildirilerin düzeltme için tekrar geri gönderilememesinden kaynaklanmıştır.

- Sempozyumun hazırlanmasında üstün gayreti pek çok katılımcı tarafından da takdirle karşılanan Enstitü genel sekreteri Yeşim Tanık'ın şu tespitlerinin ilgili kişilerce dikkate alınması yerinde olacaktır:

- (1) Bildirisi kabul edilenlerin son teslim tarihine uymaması.
- (2) Gönderilen bildirilerin sempozyum organizasyon komitesince belirlenmiş kriterlere uymaması.
- (3) Sempozyuma katılım formlarının ve gerekli ayrıntıdaki bilgilerin zamanında gelmemesi.
- (4) Belirlenen konuların dışında hazırlanmış bildirilerin gönderilmesi.

- Oturum sayısı ve oturumlara ayrılan süre uygun seçilmesine rağmen, bildiri sahiplerinin kendilerine verilen süreleri aşmaları nedeniyle sanki oturum başına ayrılan sürenin kısa olduğu veya güne fazla sayıda oturum sıkıştırıldığı gibi bir izlenim ortaya çıkmıştır. Ayrıca bilimsel toplantıların zevkli, en yapıcı ve en üretken kısmı olan soru yanıt kısmının çok kısa olduğu ve bir şekilde bu sürenin daha uzatılması katılımcıların ortak görüşüdür.

- Bildiri sunanların kendilerine verilen süreyi aşarak çalışmalarının hepsini sunmaya çalışmaları ve bazı sunuların görsel unsurlar içermemesi, hem soru yanıt kısmını kısaltmış, hem oturum başkanlarını güç durumda bırakmış, hem de özellikle öğrencilerin sıkılarak salondan ayrılmalarının en önemli nedeni olmuştur.

- Turizm sektörü temsilcilerinin hem dinleyici hem de bildiri sunmak üzere katılımlarının nasıl daha da artırılabilceği üzerinde düşünülmesi gereken konulardan biridir.

- Teknik bir elemanın yardımıyla tepegöz, data show v.b. araçların kullanımı, bu araçların kullanımının etkenliğini artıracaktır.

- Kavramsal bildirilerden çok sayısal çalışmaların seçilmesi sempozyuma ilgiyi daha da artıracaktır.

- Sempozyum kitapçığında yer alan bazı bildirilerde dip not verilmemiş olması, bazılarının kaynakçasının olmaması, benzer konularda bildirilerin bulunması, bildiri başlıkları ile içeriklerinin uyumsuzluğu v.b. akademik değerlendirmenin daha sıkı yapılması gereğini ortaya çıkarmaktadır.

- Lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin hazırladığı bildirilerin yer aldığı oturum veya oturumlar öğrencilerin sempozyuma ilgisini ve katkısını artırabilir.

Sonuç olarak, Türkiye Turizm Araştırma Enstitüsü üstlendiği misyonu yerine getirmede bir ilke imzasını atmıştır. Bu sempozyum kurumsallaşarak her yıl tekrarlanacağı gibi, Enstitü diğer toplantı organizasyonlarını da yapacaktır.

Gönderilme tarihi:
Kabul

: Kasım 2000
: Aralık 2000

Yrd. Doç. Dr. Murat Azaltun , Anadolu Üniversitesi, Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu, Yunus Emre Kampusu, 26470 Eskişehir
E-mail: mazaltun@anadolu.edu.tr